

Novus Ordo mše a Boží zákon (2011)

John Salza, J.D.

Mnozí tradiční katolíci se spokojí s tím, že vznášejí námitky vůči nové mši na obvyklém základu, že nevyjadřuje katolickou Víru v její kráse a celosti jako stará latinská mše. Někteří z těchto katolíků ještě připouští, že nová mše vyhovuje protestantskému duchu a že vlastně potlačuje eucharistickou teologii Církve. (1) Tyto námitky, jsou samozřejmě rozumné a platné. Je-li však Novus Ordo mše „novým obřadem“ – vymyšleným liturgickou komisí po Druhém vatikánském koncilu – pak máme větší problém: Takový mešní obřad by byl sloužen nedovoleně bez ohledu na individuální preference či blízkost. Proč? Protože jak uvidíme, katolíci musí slavit „uznaný a schválený obřad“ Církve jako *věc Božího zákona*.

Bůh tuto pravdu zjevil v Písmu skrze sv. Pavla. Než sv. Pavel vyučuje Korintské v liturgických a teologických podrobnostech týkajících se mše svaté (konsekrační formule, reálná Přítomnost), uvozuje své učení tím, že prohlašuje: „Já jsem *přijal* od Pána, *co jsem vám také odevzdal*... (1 Kor 11:23). Pak sv. Pavel opět říká: „Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal (1 Kor 15:3). V těchto a dalších verších sv. Pavel zdůrazňuje, že musíme věřit a praktikovat pouze to, co jsme „přijali“ od Krista a apoštolů, to, co nám bylo „předáno“ a co zahrnuje liturgické obřady Církve. Toto je Bohem zjevenou pravdou a věcí Víry.

Církev tuto Boží pravdu učila po celé dějiny. Například v papežské korunovační přísaze, která má původ přinejmenším již u papeže sv. Agatha v roce 678 L.P. (a kterou zrušil Pavel VI.), každý papež přísahal, že nezmění nic z „*přijaté*“ tradice. Tridentské vyznání víry papeže Pia IV., které je závazné pro duše všech katolíků, podobně vyjadřuje tuto zásadu tím, že požaduje lpění na „uznaných a schválených obřadech při slavném udělování všech svátostí.“ (2) „Uznané a schválené obřady Církve“ mají původ v Kristově duchu a v tradicích apoštolů, které nám byly po staletí předávány.

Protože jsou „uznané a schválené obřady“ částí církevního neomylného vyjádření neměnného pokladu Víry jakožto inspirované a třibené Duchem Svatým, nelze je opustit nebo změnit na obřady jiné. Proto ekumenický Tridentský koncil (1545-1563) neomylně deklaroval:

„Jestliže někdo říká, že *uznané a schválené obřady katolické Církve běžně užívané při poskytování svátostí mohou být udělovateli bez prohřešku a dle libosti opovrženy nebo vynechány, nebo mohou být změněny kterýmkoliv pastýřem církvi na nové, budiž proklet.*“ (3)

Protože koncil deklaruje anathema (tj. zavržení nebo oddělení od Těla Kristova) vůči komukoliv, kdo opustí „uznané a schválené obřady“ Církve nebo je změní na nové, dokazuje tím, že lpění na „uznaných a schválených obřadech“ je věcí Božího zákona. Naprostá nutnost zachovávat podstatu starobylých liturgických obřadů Církve je požadavkem Víry, protože obřady zachovávají a vyjadřují tuto Víru. Zastávat názor, že obřady Církve se mohou měnit, znamená věřit, že nauky Církve se mohou měnit, jelikož tyto obřady zachovávají a vyjadřují tyto nauky. Proto ti, kdo nezachovávají obřady Církve (tím, že je vynechávají nebo mění) objektivně podléhají *anathematu*, protože hřeší proti Věře samé. (4)

Ve světle výše zmíněného odsouzení svatý Tridentský koncil nařídil, aby byl Římský misál obnoven tak, aby věřící věděli jednou pro vždy, co je „uznaným a schváleným obřadem“ mše. Za tím cílem vydal papež sv. Pius V. svou papežskou bulu *Quo Primum Tempore*, aby právně kodifikoval „dekrety svatého Tridentského koncilu“ a vyhlásil definitivní užívání Božího zákona dogmatizovaného koncilem. Tento výnos přikázal výlučné užívání římského ritu v latinské Církvi s některými podružnými výjimkami pro rity užívané déle než dvě stě let, aby to, co „bylo odkázáno svatou církví římskou, matkou a učitelkou všech ostatních místních církví, všichni si všude oblíbili a zachovávali.“ (5) Z tohoto důvodu tento svatý papež deklaroval „tridentskou mši“, jak je často nazývána, za „uznaný a schválený obřad“ Církve, což znemožnilo vytvoření jakéhokoliv „nového“ mešního obřadu v budoucnosti. (6) Mimo to, protože je *Quo Primum* neomylným aplikováním Božího zákona (tj. že musíme užívat pouze „uznané a schválené obřady“), vyhlásil sv. Pius V. po právu, že tento výnos je nereformovatelný a navždy platný. (7)

To nás přivádí k nevyhnutelné a znepokojující otázce: Je *Novus Odo* „novým mešním obřadem“, který spadá pod *anathema* Tridentského koncilu, jak bylo s konečnou platností vyloženo sv. Piem V. v *Quo Primum*? Samotné jméno tohoto obřadu (*Novus Ordo*, což znamená „nový řád“) to sugeruje. Co je

důležitější, stejně vyznívají i slova papeže Pavla VI. Ve svém projevu při generální audienci 19. listopadu 1969 mluví o *Novus Ordo* několikrát jako o „novém obřadu“ mše, například: „Rádi bychom obrátili svou pozornost k události, která se má udát v latinské katolické Církvi: zavedení liturgie *nového mešního řádu*.“ (8) Říká také: „V novém obřadu naleznete vztah mezi bohoslužbou slova a eucharistickou bohoslužbou...“ (9)

Vezměme v potaz také prohlášení členů liturgické komise Pavla VI., která vytvořila novou mši, jako jsou P. Annibale Bugnini, který řekl: „Není to prostě jen otázka restaurování drahocenného mistrovského díla. V některých případech bude nutné opatřit **nové konstrukce pro celé obřady**... bude to skutečně **nový výtvor**.“ (10) Bugniniho asistent P. Carlos Braga také řekl, že nová mše „má zcela **nový základ** eucharistické teologie“, přičemž jeho „ekumenické požadavky“ jsou „v souladu s **novými postoji** Církve.“ (11) P. Joseph Gelineau, jeden z nejvlivnějších členů komise, také řekl: „Abych řekl pravdu, jde o odlišnou liturgii mše. Musí být nedvojznačně řečeno: Římský ritus, jak jsme jej znali, **již neexistuje**.“ (12) Proto Pavel VI. i jím jmenovaní tvůrci *Novus Ordo* přiznali, že nová mše není obřadem „uznaným“ z tradice, ale spíše obřadem stvořeným jako novota – zcela bezprecedentním aktem v dějinách Církve.

Neměli bychom se však spoléhat jen na samotná tato prohlášení. Zatímco mohou odkrývat úmysl inovátorů, je přesto nutné podívat se na podstatu *Novus Ordo* obřadu samotného. Jak jsme viděli, Tridentický koncil a sv. Pius V. zamýšleli navždy zachovat zásadní identitu Římského ritu. Pokud nová mše tuto identitu nezachovává, pak nemůže být považována za „uznaný a schválený obřad“ katolické Církve bez ohledu na to, co kdokoliv říká. Dokonce i Druhý vatikánský koncil, který nedal (a nemohl dát) pověření k vytvoření nového obřadu mše, uznal tuto pravdu, když nařídil, že obřady mají „být upravovány opatrně ve světle zdravé tradice“ a s „patřičnou péčí, aby se *zachovala jejich podstata*.“ (13)

Odsudek Tridentického koncilu ohledně opuštění nebo změny „uznaných a schválených obřadů“ na „nové obřady“ se nejlépe pochopí poukazem na jednu z nejstarších zásad posvátné teologie Církve: „*legem credendi statuit lex orandi*.“ Jde o latinskou frázi, která znamená „zákon modlitby určuje zákon víry“. Jinak řečeno, způsob, jakým se modlíme, určuje, čemu věříme. Jestliže je změněna nebo úplně odstraněna liturgická tradice, která vyjadřuje nauku Víry, nutně se zpronevěří i v ní obsažená nauka. Proto musí být „uznané a schválené obřady“ přesně zachovávány a nikdy se nesmí změnit na „jiné, nové“, jak deklaroval Trident.

Když pojednáváme o této otázce, je velice užitečné odvolávat se na terminologii tomistické metafyziky (substance [podstata], akcidenty, kvantita, kvalita). Zatímco změny rubrik Římského misálu se mohou udát, pokud jde o jejich kvantitu nebo kvalitu (zdokonalení toho, co již existuje), nemohou se změnit, pokud jde o jejich podstatu (neboli identitu). Je to proto, že taková změna zpronevěří vnitřní nauku, kterou musí ritus vyjadřovat. Jakékoliv změny, které nejsou pouze případkové, ale které kazí identitu obřadu (jinak řečeno, obřad již nezachovává svou původní podstatu), znamenají „nový obřad“ a jsou tedy dle Tridentického koncilu odsouzeníhodnou novotou.

Například menší změny jakou je začlenění jména sv. Josefa do mešního kánonu (jak papež Jan XXIII. učinil v *Communicantes*) mohou být vnímány tak, že zdokonalují kvalitu i kvantitu světcovy úcty. Takový přírůstek zajisté zachovává podstatu nauky o přímluvné modlitbě a obcování svatých. Odebírání z rubrik funguje stejně, například zkrácení *Confiteor* nebo volitelnost posledního Evangelia (i když někteří takové modifikace vnímají jako vysoce problematické, neoslabují mši do té míry, že by změnilly podstatnou identitu římského obřadu. Je to stále tentýž „uznaný a schválený obřad“ mše). (14)

Novus Ordo Missae se však odchyluje od Římského misálu sv. Pia V. do takové míry, že již nezachovává podstatu identity římského obřadu. (15) Dokonce ještě před tím, než bylo zavedeno hlasité čtení kánonů, národní jazyky a sloužení *versus populum* (čelem k lidu), laičtí pomocníci, přijímání pod obojí způsobu, přijímání na ruku a ve stoje a podobně, informovali kardinálové Ottaviani a Bacci Pavla VI., že „Nová mše se nápadně odchyluje v celku i v jednotlivostech od katolické teologie mše svaté, jak byla formulována na XXII. zasedání Tridentického koncilu.“ (16) Následkem toho došel kardinál Ottaviani (který byl jako hlava Svatého officia zodpovědný za ochranu nauky Víry) ve své proslulé intervenci k závěru, že *Novus Ordo* je skutečně odlišným mešním obřadem.

Ottaviani například říká: „Opouští-li se tedy celá liturgická tradice, která po čtyři století byla zárukou jednoty kultu, a **nahrazuje-li se jinou**, která je výrazem rozdělení a záminkou pro mnoho svévolnosti, jež implicitně autorizuje, která **se nadto hemží záludnostmi i zjevnými bludy proti čistotě katolické víry**, pak je to, velmi mírně řečeno, nepředstavitelná chyba.“ (17) Říká také: „Je jasno, že Nový mešní řád už **nechce vyjadřovat víru Tridentského sněmu**, s níž je však katolické svědomí navždy svázáno.“ (18) V souladu s tím se Ottaviani na Pavlu VI. dožadoval, aby nám „nebyla brána možnost uchýlovat se i nadále k dokonalému a plodnému Římskému misálu svatého Pia V., který Vaše Svatost tak vřele chválí a který je tak hluboce ctěn a milován v celém katolickém světě“ (19) Jak kritici, tak tvůrci nové mše včetně samotného Pavla VI. proto souhlasí, že *Novus Ordo* se svou podstatou liší od Tridentského misálu a představuje tudíž „nový obřad“ mše.

Ve svém motu proprio „*Summorum Pontificum*“ ze 7. července 2007 papež Benedikt XVI. nakonec vyhlásil to, co věrní katolíci vždy zastávali: „Tridentská mše“ sv. Pia V. nebyla „nikdy zrušena“. Samozřejmě je to proto, že Tridentská mše je dle sv. Pia V. „uznaným a schváleným obřadem“ latinské Církve a nemůže tedy být nikdy zrušena. Ve svém výnosu však papež Benedikt XVI. také řekl, že misál sv. Pia V. a misál Pavla VI. „jsou ve skutečnosti dva způsoby jednoho římského ritu“. (20) Se vší patřičnou úctou ke Svatému Otci, je jeho tvrzení, které nepoživá známky neomylnosti, ve sporu s tvrzeními papeže Pavla VI., který nám dal novou mši, a co je důležitější, nemohou zrušit neomylné uplatňování Božího zákona ze strany papeže sv. Pia V., které zastává to, že existuje jedno jediné vyjádření římského ritu v latinské Církvi a nikoliv dvě. (21)

Navíc tvrzení papeže Benedikta XVI. je v rozporu s tvrzeními, která učinil jako kardinál Ratzinger, když byl prefektem Kongregace pro nauku víry, kdy řekl, že *Novus Ordo* mše je „jakýmsi konstruktem, banálním, uměle vytvořeným produktem“. (22) I když jsme velice vděční za úsilí Svatého Otce nahradit liturgické ruiny latinské Církve a obnovit trochu přičetnosti v naší bohoslužbě, říkat, že „jakýsi konstrukt, banální, uměle vytvořený produkt“ *Novus Ordo* je způsobem nebo vyjádřením starobylého a ctihodného římského ritu kodifikovaného sv. Piem V. neodpovídá objektivním faktům. Není to konzistentní s papežovými předešlými tvrzeními, tvrzeními Pavla VI. a jeho liturgických expertů a realitou, že nová mše nezachovává identitu Tridentské mše v podstatě, ani formě. Jak říká sv. Tomáš: „proti faktu není argument“ (*contra factum non argument est*). Tvrzení Svatého Otce mohlo být učiněno pouze kvůli záchraně topící se loď pokoncilní reformy, která se však již potopila.

A nakonec, Náš Pán nám říká: „po ovoci jejich poznáte je“ (Mt. 7:16,20). Kdyby *Novus Ordo* mše skutečně byla „uznaným a schváleným obřadem“ Církve, pak by nemohla vydat shnilé ovoce, které jsme viděli od jejího zavedení. Z toho důvodu Vatikán zcela jistě potlačil třetí fatimské tajemství – protože v tajemství Naše Paní varuje před takovými změnami mše svaté a těmi ve Vatikánu, kteří jsou za ně odpovědní. (23) Papež Pius XII. před svým zvolením za papeže odhalil proroctví Naší Paní následovně: „Jsem znepokojen ohledně poselství Naší Paní Lucii ve Fatimě. Tato Mariina úpornost ohledně nebezpečí, která ohrožují Církev, je Božím varováním před sebevraždou při změně Víry v její liturgii, její teologii a její duši.“ (24)

Tato „změna Víry v její liturgii“ může odkazovat pouze na vytvoření *Novus Ordo Missae*, který změnil mešní obřad do té míry, že změnil samu Víru. Proto Církev od liturgické „obnovy“ Druhého vatikánského koncilu utrpěla bezprecedentní masovou apostazi. Proto také *Novus Ordo* mše není revidovaným misálem sv. Pia V., ale „novým mešním ritem“ podléhajícím zákazu Tridentského koncilu. (25) Pokračujme ve své modlitbě za našeho Svatého Otce papeže Benedikta XVI. – který již zvrátil některá ničivá liturgická rozhodnutí svých bezprostředních předchůdců – aby jej Bůh pohnul nejen k plné obnově církevních tradic, ale také, aby skrze vítězství Neposkvrněného srdce Panny Marie provedl zasvěcení Ruska těmúž srdci.

Poznámky:

1. Nová mše také vede ke svatokrádeži skrze své rozličné praktiky zneužití (např. laičtí pomocníci při bohoslužbě; přijímání na ruku). Tuto námitku však ponecháváme stranou, protože *Novus Ordo Missae*, jak byl původně promulgován, nepředepisoval tato zneužití. Byla spíše zavedena nezákonnými rozhodnutími římských dikasterií a biskupských konferencí.

2. *Iniunctum Nobis*, 13. listopadu 1965. V *Auctorem Fidei* (28. srpna 1794) se papež Pius VI. také odvolával na „současný mešní řád *uznaný a schválený* Církví“ (č. 33).

3. Kánony ke svátostem všeobecně, sezení 7, kánon 13 (3. března 1547). Trident evidentně uznal, že dokonce ani papež není chráněn před měněním obřadů na nové, jelikož koncilní odsouzení zahrnuje „jakéhokoliv pastýře“. Druhý nicejský koncil také deklaroval: „Vyhlášíme, že hájíme před každou novotou všechny psané a nepsané církevní tradice, které nám byly svěřeny; „Jestliže kdokoliv odmítne jakoukoliv psanou nebo nepsanou Tradici Církve, budiž proklet.“ Církevní tradice zahrnují její liturgické obřady, které byly předány ústně i písemně, jak je zaznamenáno v jejich sakramentářích.

4. Jinak řečeno, takoví novátoři jsou exkomunikováni skrze akt hereze (odmítnutí Božího zákon, který požaduje sloužení výlučně uznaných a schválených obřadů), ne-li aktem schizmatu (oddělení se od jednoty liturgické bohoslužby v římském obřadu a odmítání autority papeže zavést jediný způsob římského misálu, přičemž přísahou slibuje držet se uznaných a schválených obřadů a zachovávat je).

5. Papež vyhlásil, *inter alia*: „Tento misál [starý latinský misál] má být používán ve všech kostelích“ a „zpívá se nebo čte podle formuláře námi vydaného misálu.“

6. Jak demonstrovali mnozí učenci, Římský misál z roku 1570 měl původ u apoštolů a ve svých podstatných částech byl již vytvořen do doby papeže sv. Damasuse (ve 4. století) a papeže sv. Řehoře Velikého (v 6. a 7. století; o němž se často mluvilo jako o Damasianově/Řehořově sakramentáři). Římský misál jakožto „uznaný“ obřad Církve byl „předáván“ skrze věky a kodifikován jednou pro vždy sv. Piem V.

7. Zatímco papež nemůže zavazovat své nástupce dekrety ve věcech disciplíny a vlády, může tak zajisté učinit ve věcech Víry, což sv. Pius V. učinil v *Quo Primum*. Zásada *par in parem potestatem non habet* („rovnoprávný nemá moc nad rovnoprávným“) se vztahuje na papeže pouze ve věcech disciplíny a církevní vlády, nikoliv však ve věcech Víry a předchůdcových definitivních aplikací Božího zákona.

8. Generální audience 19. listopadu 1969, odstavec 1. Papež Pavel VI. učinil tato prohlášení při zavádění nového obřadu do Církve, jež Posvátná kongregace Božího kultu promulgovala následujícího roku.

9. Odstavec 13. Ve své Apoštolské konstituci *Missale Romanum* (3. dubna 1969) Pavel VI. také o *Novus Ordo* mluví jako o „novém Římském misálu, nikoliv o revidovaném misálu nebo obřadu (Povšimněte si: Papež v tomto dokumentu nepromulgoval *Novus Ordo*, vydal pouze výnos, že v misálu budou tři nové eucharistické modlitby a revidovaná forma konsekrace). Mimo to při promulgování *Novus Ordo* 26. března 1970 se Posvátná kongregace Božího kultu pod kardinálem Gutem odvolává na „nový misál“ a „mešní řád ustanovený...papežem Pavlem VI.“ (nové obřady jsou ustanovovány, zatímco existující obřady jsou revidovány). (Povšimněte si: I kdyby *Quo Primum* bylo čistě církevním zákonem, kardinál prefekt římské kongregace (kardinál Gut) nemá žádnou pravomoc zrušit slavnostní výnosy římského pontifika (sv. Pia V.) dle starobylého právního principu „*inferior non potest tollere legem superioris*.“

10. *La Documentation Catholique*, č. 1493.

11. Braga, 'Il Proprium de Sanctis', *Ephemerides Liturgicae*, 84, 1970, str. 490.

12. *Demain La Liturgie*, Paris, 1976, str. 9-10. Pro více informací viz P. Paul Kramer, *The Suicide of Altering the Faith in the Liturgy*, Terryville, CT: The Missionary Association, 2006.

13. *Sacrosanctum Concilium*, č. 40 resp. 23.

14. Povšimněte si, že když po výnosu sv. Pia V. budoucí papežové prováděli drobné úpravy Římského misálu (např. papežové Klement XIII., Urban VIII. a sv. Pius X.), jejich sakramentáře se vždy odvolávali na *Quo Primum* a revize provedené ve mši sv. Pia V. Pavel VI. ve svém novém misálu žádné takové odkazy neučinil, čímž ještě více posílil přesvědčení, že jeho mešní obřad je „novým obřadem“, který nemá žádnou úctu k Božím příkazům Druhého nicejského koncilu/Tridentského koncilu/*Quo Primum* a že nemá žádnou vazbu k dějinnému dědictví Tridentského/Řehořova/Damasianova ritu.

15. Poskytnout všechny důkazy pro tento závěr je mimo rámec tohoto článku, postačí říci, že odstranění modlitby *Judica Me*, dvojího *Confiteor*, *Aufer a Nobis*, *Oramus te Domine*, *Suscipe sancte pater*, *Suscipe Sancta Trinitas*, *Suscipe te rogamus*, *Corpus tuum*, *Placeta tibi*, vzývání svatých z *Libera nos*, posledního Evangelia a Leoninských modliteb; umožnění nahradit římský kánon protestantsky znějícími „eucharistickými modlitbami“; zbavení se *Offertoria* a *Secrety*; změna *Haec commixtio*; odstranění

postavení směrem ke kamennému oltáři na východě, mezi jinými věcmi nejen selhalo v uchování identity římského obřadu, ale je otevřeným útokem proti němu. Důkladné pojednání k tomuto tématu viz kniha Michaela Daviese *Pope Paul's New Mass* (The Angelus Press, 1980), která názorně ukazuje, že *Novus Ordo* v podstatě následuje liturgii z roku 1549/1552 odpadlického „arcibiskupa“ z Canterbury Thomase Cranmera (1489-1556).

16. Dopis z 25. září 1969, č. 1.

17. Stručný kritický rozbor nového mešního řádu, oddíl VIII.

18. Tamtéž, oddíl VI.

19. Dopis z 25. září 1969, č. 3.

20. *Summorum Pontificum*, článek 1. Papež říká, že misál Pavla VI. je „řádným vyjádřením“ zákona modlitby (*lex orandi*), zatímco misál sv. Pia V. je „mimořádným vyjádřením“.

21. Poznamenávám samozřejmě, že s výjimkami sv. Pia V. jako je Ambroziánský ritus.

22. Ratzinger, Joseph, *The Spirit of the Liturgy*, San Francisco: Ignatius Press, 2000, str. 165-166.

23. Pro více informací ohledně liturgické a teologické revoluce Druhého vatikánského koncilu, která je centrem třetího fatimského tajemství viz nová kniha Johna Salzy a Roberta Sungenise *The Consecration of Russia: How Seven Popes Failed to Heed Heaven's Command and Brought Turmoil to the Church and the World* (listopad 2012), která bude brzy k dostání na Salzových webových stránkách www.scripturecatholic.com nebo Sungenisových stránkách www.catholicintl.com.

24. Citováno v knize Msgr. Georgea Rochea, *Pius XII Devant L'Histoire*, str. 52-53.

25. V reakci na sedesvakantisty: nedá se prokázat, že papež Pavel VI. úmyslně odmítnul nauku Tridentského koncilu o nutnosti užívání „uznaných a schválených obřadů“ Církve. Někdy o *Novus Ordo* mluvil jako o „novém ritu“, zatímco jindy říkal, že jde o revizi Tridentského ritu. Přinejmenším však Pavel VI. k dané otázce pronesl matoucí, dvojznačná a rozporuplná prohlášení. Co je důležitější, Pavel VI. tvrdil, že naplňuje směrnice Druhého vatikánského koncilu a Druhý vatikánský koncil nedal pověření k vytvoření nového ritu, ale pouze k revizím existujícího Římského misálu. Z těchto a jiných důvodů, které jsou mimo rámec tohoto článku, nelze prokázat, že byl Pavel VI. formálním heretikem (proto odmítáme tezi sedesvakantismu).

Zdroj: [Catholic Family News](http://CatholicFamilyNews.com)

Překlad: D. Grof